

Sygn. akt IV U 328/20

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

***Dnia 28 stycznia 2021 roku***

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Załęska

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie

w dniu 28 stycznia 2021 roku w Sieradzu

odwołania S. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.

z dnia 16 grudnia 2019 r. Nr (...)

w sprawie S. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.

z udziałem zainteresowanego: (...) O. C. z siedzibą w P.

***o podleganie ubezpieczeniom społecznym***

***zmienia zaskarżoną decyzję i stwierdza, że S. C. jako pracownik (...) O. C. z siedzibą w P. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 22 sierpnia 2019 roku.***

***Sygn. akt IV U 328/20***

## UZASADNIENIE

Decyzją z 16.12.2019r. wydaną na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019r. poz. 300 ze zm.), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że S. C. jako pracownik u płatnika składek (...) O. C. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 22.08.2019r.

Od powyższej decyzji S. C. złożyła odwołanie, wnosząc o zmianę decyzji poprzez stwierdzenie, że od 22.08.2019r., podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu jako pracownik płatnika składek (...) O. C.. Wskazywała, że w ramach zatrudnienia faktycznie świadczyła pracę u płatnika. Do odwołania załączyła m.in. bazę klientów, którą samodzielnie stworzyła.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wnosił o oddalenie odwołania argumentując, że zawarta przez strony umowa o pracę była czynnością pozorną, brak jest jakichkolwiek dowodów potwierdzających wykonywanie czynności wynikających z tej umowy, w szczególności, aby czynność te były wykonywane w ramach reżimu pracowniczego.

### **Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:**

S. C., ur. się (...) Od maja lub czerwca 2019r. podjęła działalność gospodarczą, korzystając z ulgi na start i w ramach tej działalności wykonywała pracę przedstawiciela handlowego na rzecz firmy (...), na terenie województwa (...), w wymiarze 8 godzin dziennie. W ramach działalności S.C. była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych. Wnioskodawczyni zarabiała 5 tys. zł. netto , a wysokość wynagrodzenia była uzależniona od danego miesiąca. Wnioskodawczyni nosiła się z zamiarem zmiany pracy, męczyły ją dojazdy do klientów , szukała pracy stacjonarnej.

O. C. prowadzi działalność w zakresie pośrednictwa w spedycji pod firmą – (...) O. C. z.s w Ł. od sierpnia 2018r. Osobą współpracującą jest mąż M. C.. Dochód firmy w 2019r. wyniósł 23.534,81zł.

Od 1.07.2019r. u płatnika jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę na cały etat P. G. (1) na stanowisku specjalisty ds. spedycji i transportu, z wynagrodzeniem początkowo 2250zł. brutto, od 1.01.2020r. z wynagrodzeniem 2600zł. brutto.

W wyniku rozwoju firmy oraz w celu podnoszenia jej jakości i prestiżu oraz wypełnienia luki spowodowanej brakiem pracownika odpowiedzialnego za szeroko pojęte działania marketingowe, płatnik podjął decyzję o utworzeniu stanowiska specjalisty ds. marketingu, handlowca. Ofertę pracy umieszczono na drzwiach firmy oraz przy wejściu do sklepu (...).

Do zakresu obowiązków specjalisty ds. marketingu handlowca miało należeć: utrzymywanie stałych kontaktów handlowych z klientami na podległym terenie działania, oferowanie potencjalnym klientom usług z zakresu transportu towarów, monitorowanie działań konkurencji, udzielanie doradztwa klientom na podległym terenie, przyjmowanie zgłoszeń od klientów zainteresowanych współpracą, składanie stałych raportów ustnych lub pisemnych z wykonanej pracy, dbałość o wizerunek firmy. Większość osób, które dzwoniły w sprawie pracy, oczekiwała służbowego samochodu i laptopa., a tego płatnik nie zapewniał.

O ofercie pracy u płatnika, S. C. dowiedziała się od ojca , który zauważył ogłoszenie o pracy z podanym numerem telefonu płatnika, umieszczonym na sklepie obok banku. Wnioskodawczyni umówiła się telefonicznie z O. C. na rozmowę, podczas której przedstawiła swoje doświadczenie i oczekiwania co do zarobków - chciała zarabiać 3000 – 3.500 zł. „na rękę”. O. C. zainteresowała kandydatura wnioskodawczyni i przedstawiła jej swoje warunki płacowe , tj. 3000 zł netto. Z uwagi na to, że wnioskodawczyni miała wykorzystywać do celów służbowych samochód prywatny, ostatecznie strony uzgodniły wynagrodzenie na 3.500 zł. netto.

W dniu 22.08.2019r., pomiędzy płatnikiem O. C. , a S. C. została zawarta umowa o pracę na czas nieokreślony, mocą której powierzono wnioskodawczyni obowiązki specjalisty ds. marketingu – handlowca, z wynagrodzeniem 4460zł. brutto. Nie było przeciwwskazań lekarskich do podjęcia pracy na tym stanowisku. Podpisując umowę o pracę odwołująca była w ciąży, ale nie informowała o tym pracodawcy, gdyż uważała, że nie ma takiej konieczności, wychodząc z założenia, że ciąża to nie choroba i chciała pracować do końca rozwiązania. W związku z zatrudnieniem, odwołująca została zgłoszona do ubezpieczeń.

Wnioskodawczyni pozostawała pod opieką ginekologa, u którego leczyła się prywatnie. Pierwsze badanie u ginekologa odbyło się 21.08.2019r. w 5 tygodniu ciąży. Po pierwszej wizycie nie było konkretnych wskazań leczniczych , za wyjątkiem zaordynowania kwasu foliowego i zgłoszenia się za 2 tygodnie w celu oceny bicia serca dziecka.

W związku z podjęciem zatrudnienia u płatnika, S. C. zawiesiła działalność gospodarczą z dniem 1.09.2019r. W tym okresie O. C. współpracowała z 2 - 3 firmami posiadającymi samochody, kierowców, organizując dla nich pracę. Firma zainteresowanej korzystała z platformy internetowej (...).

Mając doświadczenie przedstawiciela handlowego, wnioskodawczyni najpierw zaczęła od przygotowania bazy danych z woj. (...), a później z woj. (...), co zajęło 2 tygodnie. Na podstawie bazy danych, S. C. dzwoniła do klientów, umawiała się na rozmowy w sprawie ewentualnej przyszłej współpracy z płatnikiem. Początkowo miała rozpocząć pozyskiwanie

kontaktów z firmami z Polski. W - i planowała cały tydzień pracy, raportowała o wszystkim na bieżąco, dzwoniąc do O. C. lub do jej męża M. C.. W - i pracowała razem z mężem zainteresowanej i P. G. (1) , którzy byli pracownikami biurowymi i zajmowali się spedycją. Wnioskodawczyni podlegała służbowo mężowi zainteresowanej.

Po 2 tygodniach, S. C. zaczęła jeździć na rozmowy z klientami i o każdym wyjeździe informowała zainteresowaną, uzgadniając z nią szczegóły. Strony umówiły się, że wnioskodawczyni ma wypracować 8 godzin dziennie. W biurze S. C. pracowała od 8 – 16 i podpisywała listę obecności rano. Jeśli miała spotkanie z klientem w godzinach popołudniowych, to podpisywała listę obecności po powrocie od klienta. Jeśli spotkanie przedłużyło się , to wracała później do pracy lub też nie wracała.

Niektórzy klienci zainteresowani współpracą z zainteresowaną, dawali wnioskodawczyni swoje wizytówki. W - czyni przedstawiała się klientom jako przedstawiciel handlowy. Jednym z nich, którego pozyskała był Z. M., prowadzący firmę transportową - (...)w Ł., na ul. (...). W - i najpierw zadzwoniła do Z. M.. Na przełomie sierpnia – października wnioskodawczyni była osobiście w biurze Z. M. z propozycją współpracy w transporcie. Z. M. nawiązał kontakt z firmą zainteresowanej. Dzięki współpracy z tym klientem, transport z firmą zainteresowanej był wykonany 2-3 razy (wrzesień – listopad 2019). Po 20.11.2019r., Z. M. przebywał w szpitalu.

We wrześniu 2019r., w - czyni spotkała się w sprawie zlecenia transportowego z I. P. w C., na ul. (...), gdzie znajduje się jedna z firm I. P. (...), zajmującą się pośrednictwem usług ekonomicznych. I. P. jest prezesem i dyrektorem 2 spółek. Po złożeniu oferty, odwołująca poinformowała I. P., że zadzwoni do niego właścicielka firmy i przedstawi ofertę cenową za transport.

We wrześniu 2019r., wnioskodawczyni skontaktowała się telefonicznie w sprawie oferty transportu z D. S., prowadzącym firmę zajmującą się montażem wentylacji i klimatyzacji. Ponieważ D. S. nie mógł wtedy rozmawiać, S. C. podała mu adres firmy zainteresowanej. D. S. udał się pod wskazany adres we wrześniu 2019r. Przedstawił się i siedząca w biurze wnioskodawczyni oznajmiła , że to ona dzwoniła do w.w. W biurze był jeszcze mężczyzna . Po chwili weszła O. C. i przedstawiła ofertę cenową transportu, z której D. S. ostatecznie nie skorzystał , gdyż była „ za słaba” .

Po miesiącu pracy, u wnioskodawczyni pojawiły się problemy z oddychaniem. W przeszłości S. C. przechodziła jedynie wycięcie migdałków i nigdy nie leczyła się na schorzenia pulmonologiczne. W związku z problemami z oddychaniem, otrzymała skierowanie do szpitala w Ł., z powodu występującego od około 4 – 5 tygodni kaszlu z odkaszuszaniem dużej ilości wydzieliny, duszności, uczucia świszczącego oddechu. W szpitalu przebywała od 29.09.2019 – 2.10.2019 z rozpoznaniem: infekcja dróg oddechowych, poronienie zagrażające. Wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy i otrzymała wówczas zwolnienie lekarskie od 1.10.2019r. – 15.10.2019r. Ponieważ choroba nie ustępowała, wnioskodawczyni była następnie hospitalizowana w szpitalu w P. od 8.10.2019 – 14.10.2019; otrzymywała Zafiron , ze względu na CRP 50 włączono Biotrakson, zalecono Theovent, Zyrtec, Corhydron, Miflondie, a w przypadku braku poprawy konsultujący internista zlecił skierowanie chorej do ośrodka referencyjnego. Z uwagi na brak możliwości izolacji pacjentki w Oddziale (...) w Ł., po przeprowadzeniu badań, odwołująca została przewieziona do (...) w Ł., w którym przebywała od 21.10.2019 – 21.10.2019. Ponieważ jej stan zdrowia nie poprawiał się, została skierowana na konsultacje do szpitala (...) w Ł., w którym leczyła się od 30.10.2019 – 4.11.2019, z rozpoznaniem dychawicy oskrzelowej nieokreślonej, astmy oskrzelowej, nieinfekcyjnego zaostrzenia astmy w trakcie ciąży, CII PI 16hb, poronienia zagrażającego, stanu po usunięciu migdałków podniebiennych. Po opuszczeniu szpitala odwołująca przebywała jeszcze trzykrotnie w szpitalu - najpierw w Ł. od 6.02.2020 – 11.02.2020 na oddziale neurologicznym z uwagi na obwodowe uszkodzenie prawego nerwu twarzowego, później na Oddziale ginekologiczno – położniczym od 22.03.2020 – 24.03.2020. Ze względu na okresowo pojawiające się nietypowe zapisy KTG, pacjentkę przekazano do (...) do Kliniki (...), w którym przebywała do rozwiązania ciąży od 24.03.2020 – 6.04.2020. Poród odbył się 31 marca przez cięcie cesarskie. Odwołująca do dnia dzisiejszego jest pod opieką lekarza pulmonologa.

Po przejściu w - i na zwolnienie lekarskie, jej obowiązki przejęła zainteresowana i jej mąż.

Od września 2020r., została zatrudniona w biurze J. D. **(zeznania wnioskodawczyni, dodatkowe zeznania wnioskodawczyni zeznania zainteresowanej, zeznania świadków – Z. M., I. P., D. S. – na nagraniu**

**CD – 00:20:50 – 00:51:38, 00:00:52 – 00:07:33 k. 96, 106 kserokopie: Karty Informacyjnej Leczenia Szpitalnego z Oddziału (...) w Ł. z 2.10.2019r. k. 12 – 13, Karty Informacyjnej z Oddziału (...) (...) Sp. z o.o. z 14.10.2019r. k. 14 – 16, Karty Informacyjnej Izby Przyjęć (...) Centrum (...) w Ł. z 21.10.2019r. k. 17 – 18, Karty Informacyjnej z Oddziału (...) – Klinika (...) Instytut (...) w Ł. z 30.10.2019r. z k. 19 – 20, Karty Informacyjnej z leczenia szpitalnego w Oddziale (...) (...) Szpitala (...) w Ł. z 4.11.2019r. k. 21 – 22, karty przebiegu ciąży k. 60 – 62, Karty Informacyjnej z 7.04.2020r. z Oddziału (...)– Klinika (...) (...) w Ł. k. 63 – 64, Karty Informacyjnej Leczenia Szpitalnego w Ł. z 11.02.2020r., 24.03.2020r. k. 71, 73, wyjaśnienie płatnika z 11.05.2020r. k. 54, wydruk z bazy klientów k. 7- 11/akta sprawy; uwierzytelnione kserokopie umowy o pracę k. 13 - 14, zakresu uprawnień, odpowiedzialności i obowiązków k. 12, listy obecności k. 10 - 11, karty szkolenia wstępnego BHP k. 9, pisemne wyjaśnienia płatnika k. 16/akta ZUS).**

**Powyższy stan faktyczny** Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przed organem rentowym oraz w niniejszej sprawie. Okoliczności dotyczące świadczenia pracy przez wnioskodawczynię na rzecz płatnika - (...) O. C. z/s w Ł., Sąd ustalił w oparciu o zeznania wnioskodawczynie, zainteresowanej oraz świadków - Z. M., I. P., D. S. – klientów (...) O. C., z którymi wnioskodawczynie nawiązała kontakt i osobiście z nimi rozmawiała w sprawie oferty na transport , co potwierdzili w swoich zeznaniach, a firma świadka Z. M. za sprawą wnioskodawczynie nawiązała współpracę na transport z firmą zainteresowanej 3 krotnie. W ocenie Sądu zeznania są logiczne, spójne z zeznaniami stron i brak jest podstaw by odmówić im waloru dowodowego. W świetle wskazanych powyżej dowodów, uprawnione jest twierdzenie, że wnioskodawczynie faktycznie świadczyła pracę zgodnie z zawartą umową o pracę. Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującej, że pomimo iż w chwili zawarcia umowy o pracę była w ciąży, o której nie poinformowała pracodawcy, to chciała pracować do końca rozwiązania i pracę tę wykonywała, co potwierdzają zeznania przesłuchanych w sprawie świadków. Fakt nawiązania stosunku pracy przez wnioskodawczynię będącą w ciąży oraz że od 1.10.2019r. stała się niezdolna do pracy, nie może automatycznie rzutować na ocenę ważności zawartej umowy o pracę. Podkreślenia wymaga obszerna dokumentacja z leczenia szpitalnego, która wskazuje, że problemy zdrowotne wnioskodawczynie, które pojawiły się po 1, 5 miesiącu pracy, a skutkujące późniejszą niezdolnością do pracy, związane były ze schorzeniami pulmonologicznymi, z powodu których wnioskodawczynie nigdy wcześniej nie leczyła się. Z kolei zarzut organu rentowego o jednoczesnym prowadzeniu przez odwołującą własnej działalności i wykonywaniu pracy u zainteresowanej w charakterze pracownika jako trudny do pogodzenia jest nietrafny, gdyż po podjęciu zatrudnienia u płatnika, S. C. zawiesiła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej od 1.09.2019r. którą uprzednio musiała założyć w związku z pracą na rzecz poprzedniej firmy (...) jako przedstawiciel handlowy. Niewątpliwie zdobyte wcześniej doświadczenie zawodowe na stanowisku przedstawiciela handlowego było pożądane w pracy u płatnika.

### **Sąd Okręgowy zważył:**

Odwołanie jest zasadne.

Charakter zatrudnienia w ramach umowy o pracę ma zasadnicze znaczenie z punktu widzenia uprawnień osoby świadczącej pracę. Uprawnienia pracownicze, takie jak szczególna ochrona wynagrodzenia, płatny urlop, świadczenia ubezpieczeniowe w przypadku niezdolności do pracy i inne, z mocy przepisów prawa pracy przysługują bowiem tylko osobom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę i nie znajdują zastosowania do osób świadczących pracę na podstawie innych umów. Zgodnie z art. 22 kp, umowa o pracę stanowi dwustronną czynność prawną, w ramach której pracodawca zobowiązuje się do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem, pracownik zaś do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem. Umowa o pracę dochodzi do skutku, gdy strony złożą zgodne oświadczenie co do jej istotnych postanowień (post. SN z 22.11.1979r., III PZ 7/79).

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy wskazywał na brak dowodów potwierdzających faktyczne świadczenie pracy na rzecz płatnika przez S. C.. Zdaniem ZUS, stronom umowy chodziło o uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego i temu celowi podporządkowały skonstruowanie określonej sytuacji prawnej, a umowa o pracę miała stanowić przede wszystkim narzędzie realizacji tego celu. Z takim twierdzeniem organu rentowego Sąd Okręgowy

nie zgodził się. Sąd Okręgowy wziął pod uwagę, że za taką nie można uznać umowy, która w rzeczywistości była wykonywana, tj. takiej, w ramach której pracownik faktycznie świadczy na rzecz pracodawcy pracę podporządkowaną. O fikcyjności umowy o pracę świadczy zamiar nawiązania stosunku ubezpieczenia społecznego, bez rzeczywistego wykonywania tej umowy (por. wyroki SN: z 28.02.2001r., UK 244/00, z 13.06.2006r. II UK 202/05),

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, że cel zawarcia umowy o pracę w postaci uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą (por. wyrok SN z 4.08.2005r., II UK 320/04). Kreacja stosunku pracy powoduje zawsze konsekwencje prawne nie tylko bezpośrednio w sferze jego treści, ale także w wielu innych dziedzinach. Jednym z takich skutków jest prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego na wypadek spełnienia się przewidzianych przez ustawy przesłanek. Strony mogą kierować się takim celem i nie można czynić im zarzutu dążenia do celu sprzecznego z ustawą. Skoro osiągnięcie celu uzyskania prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczne z ustawą, strony zmierzające do takiego celu nie dokonują obejścia ustawy. Zawarcie umowy o pracę, choćby zmierzało wyłącznie do uzyskania świadczeń ubezpieczeniowych, nie jest powiązane z zamiarem obejścia ustawy. Stwierdzenie, że umowa zmierza do obejścia ustawy wymaga zatem poczynienia konkretnych ustaleń faktycznych, dotyczących okoliczności jej zawarcia i celu, jaki strony zamierzały osiągnąć (por. uchwała SN z 8.03.1995r., I PZP 7/95, wyrok z 23.09.1997r., I PKN 276/97).

Nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 14.03.2001r., II UKN 258/00, 25.01.2005r., II UK 141/04, 5.10.2005r., I UK 32/05).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, w ocenie Sądu Okręgowego całokształt zgromadzonych w sprawie dowodów, prowadzi do przekonania, że strony realizowały zawartą umowę o pracę, bowiem wnioskodawczyni faktycznie świadczyła pracę na rzecz płatnika (...) O. C., otrzymując w zamian umówione wynagrodzenie, co zostało wykazane wskazanymi na wstępie dowodami. W związku w ocenie Sądu zawartej między stronami umowie o pracę z 8 stycznia 2019r., nie można przypisać cech pozorności w rozumieniu art. 58§1 i §2 k.c.

Mając na uwadze podniesione okoliczności, na podstawie art. 477<sup>(14)</sup>§2 k.p.c., Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i stwierdził, że S. C. jako pracownik u płatnika składek (...) O. C. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 22.08.2019r.